

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Zdeňka Kühna v právní věci žalobkyně: **P. T. N.**, zast. Mgr. Ing. Janem Klikem, Ph.D., advokátem se sídlem Karlovarská 87/130, Plzeň, proti žalovanému: **Ústřední inspektorát České obchodní inspekce**, se sídlem Štěpánská 15, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 4. 2016, čj. ČOI 19723/16/O100/2200/12/16/Ber/Št, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 6. 2017, čj. 30 A 88/2016-51,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Česká obchodní inspekce, inspektorát Plzeňský a Karlovarský (dále jen „inspektorát“), zjistila ve dnech 4. 11. 2012 a 24. 11. 2012 při kontrole prodejních jednotek na tržnici Horní Folmava, že žalobkyně ve své provozovně „stánek č. E 22“ klamala spotřebitele tím, že nabízela k prodeji výrobky porušující některá práva duševního vlastnictví [padělky průmyslových výrobků ve smyslu § 2 odst. 1 písm. n) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele]. Příkazem ze dne 24. 4. 2013 jí za to byla uložena pokuta ve výši 100 000 Kč a propadnutí padělků. Zároveň jí inspektorát příkazem z téhož dne uložil pořádkovou pokutu ve výši 20 000 Kč za to, že nezaslala nabývací doklady k výrobkům, které porušovaly práva duševního vlastnictví a které byly zaměnitelné s potravinou (elektrické paralyzéry ve tvaru balíčku žvýkaček). Oba tyto příkazy byly žalobkyni doručeny fikcí (stejně jako předtím kontrolní protokol, úřední záznam o zajištění zboží a doklady o odběru vzorku).

[2] Dne 22. 10. 2013 obdržel inspektorát žádosti o obnovu řízení v těchto věcech. Žalobkyně tvrdila, že vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti, které existovaly v době původního řízení, ale které nemohla uplatnit. Inspektoři při kontrole podle žalobkyně zaměnili její stánky (stánek č. E 22 a č. F 1) se stánkem E 21, což vyústilo ve špatné vyřešení otázky, která byla předmětem rozhodování. Dne 4. 11. 2013 inspektorát provedl „monitoring" jednotek E 22 a F 1 a pořídil jejich fotodokumentaci; na základě zjištěných skutečností pak návrh na obnovu řízení zamítl. Následně žalovaný zamítl odvolání žalobkyně proti těmto rozhodnutím. Krajský soud však vyhověl žalobě proti rozhodnutím o odvolání, protože shledal pochybení v postupu správních orgánů. Ačkoli z okolností plynulo, že nebyly splněny podmínky pro obnovu řízení, inspektoři prováděli nové dokazování pomocí „monitoringu" a žalobkyni o tom vůbec neinformovali. S úředním záznamem o provedení „monitoringu" pak žalobkyně také nebyla seznámena a nemohla se k němu vyjádřit. Žalovaný následně zrušil rozhodnutí inspektorátu, který v rámci nového projednání věci vyzval usnesením žalobkyni k využití svých práv podle § 36 správního řádu. K usnesení přiložil i úřední záznam. Žalobkyně se k těmto podkladům vyjádřila.

[3] Inspektorát při novém projednávání věci dospěl k závěru, že veškeré procesní vady byly zhojeny a že skutkový stav byl zjištěn dostatečně. Neobjevily se podle něj žádné nové skutečnosti nebo důkazy, existující již v době původního řízení, které žalobkyně nemohla uplatnit. Žádost o obnovu řízení proto opět zamítl. Stejně tak učinil i žalovaný. Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně žalobu. Krajský soud v rozsudku ze dne 30. 6. 2017 uvedl, že nebyly splněny podmínky pro obnovu řízení, neboť žalobkyně mohla uplatnit namítané skutečnosti a navrhované důkazy již v původním řízení. Namítaná nemožnost uplatnit dříve neznámé skutečnosti totiž musí být objektivní, což v případě žalobkyně nebylo splněno. Fikce doručení příkazů nastala v důsledku pochybení žalobkyně, která neuvedla v živnostenském rejstříku adresu, na které se v dané době zdržovala. Podle krajského soudu se také žádné důkazy neukázaly jako nepravdivé. Žádná jiná okolnost žalobkyni nebránila podat námitky proti kontrolnímu protokolu, odpor proti příkazům ani odvolání v rámci správního řízení. Ve vztahu k ústavnosti fikce doručení krajský soud podotkl, že odpovědnost v tomto případě zákonodárce sice přesunul na dotčené osoby, zmírňuje ji však institut neplatnosti doručení. Doručování fikcí proto označil za souladnou s ústavním pořádkem a žalobu zamítl.

II. Kasační stížnost žalobkyně a vyjádření žalovaného

[4] Žalobkyně (stěžovatelka) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Je přesvědčena, že provedené důkazy se ukázaly jako nepravdivé a tato skutečnost je objektivně dána již od začátku kontroly. Z pořízené fotodokumentace stánků totiž vyplývá, že inspektoři zaměnili její provozovny za stánek č. E 21, který stěžovatelce nepatří. Krajský soud se tak podle stěžovatelky dostatečně nezabýval vyhodnocením provedených důkazů a jejím vyjádřením k podkladům rozhodnutí žalovaného. Tím je podle stěžovatelky naplněna první podmínka pro obnovu řízení.

[5] Druhá podmínka, spočívající v tom, že tyto důkazy mohly mít vliv na jiné vyřešení otázky, jež byla předmětem rozhodování, byla podle stěžovatelky rovněž splněna. Pokud by se vzala v potaz záměna stánků, vyšlo by najevo, že stěžovatelka není odpovědná za pochybení zjištěné při kontrole, protože je spáchal jiný subjekt. Správní orgány tedy podle

pokračování

stěžovatelky špatně zjistily skutkový stav a krajský soud měl pro tuto nezákonnost rozhodnutí žalovaného zrušit.

[6] Stěžovatelka dále trvá na tom, že nemohla uplatnit žádný opravný prostředek, protože se o vydaných příkazech včas nedozvěděla. Stěžovatelka uvádí, že jí bylo doručováno fikcí v důsledku toho, že včas neohlásila změnu adresy místa podnikání, uvedené v živnostenském rejstříku. Uložená sankce jí vzhledem k tomuto bagatelnímu porušení povinnosti nahlásit změnu místa podnikání připadá jako nepřiměřená. Proto navrhla, aby NSS rozsudek krajského soudu zrušil.

[7] Žalovaný ve svém vyjádření konstatoval, že ohlášení změny místa podnikání po více než dvou letech od doručení kontrolního protokolu nepovažuje za bagatelní pochybení. Nadto uvedl, že obnova řízení je mimořádným opravným prostředkem a nemá sloužit těm účastníkům řízení, kteří kvůli své nedbalosti zmeškali možnost navrhnout důkazy a uplatnit námitky. Žalovaný navrhl kasační stížnost zamítnout.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Podstatou této věci je otázka, zda byly v případě stěžovatelky splněny podmínky pro obnovu řízení, v němž jí byly uloženy pokuty za porušení právních povinností podle zákona o ochraně spotřebitele.

[10] Podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu *se na žádost účastníka řízení obnoví, pokud vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení a které účastník, jemuž jsou ku prospěchu, nemohl v původním řízení uplatnit, anebo se provedené důkazy ukázaly nepravdivými.* Zároveň musí platit, že *tyto skutečnosti nebo důkazy mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování.* Ve druhém odstavci přistupuje k výše uvedenému další podmínka, a to, že *obnovy řízení se může domáhat jen ten, kdo nemohl důvody obnovy uplatnit v odvolacím řízení.*

[11] NSS na úvod podotýká, že se ztotožňuje s podrobným právním hodnocením krajského soudu. Přes stěžovatelčiny námitky je patrné, že se krajský soud všemi námitkami dostatečně zabýval a své závěry řádně odůvodnil.

[12] Z rozsudku NSS ze dne 25. 9. 2015, čj. 8 As 193/2014-35, č. 3300/2015 Sb. NSS, vyplývá, že obnova řízení je možná i tehdy, jestliže o přestupku (správním deliktu) bylo rozhodnuto v příkazním řízení. To, že se v řízení ve věcech stěžovatelky rozhodovalo příkazem, jí však neupírá právo bránit se proti závěrům příkazního řízení podáním odporu ani z ní nesnímá povinnost učinit tak včas, jestliže už v příkazním řízení spatřovala nesprávnosti při zjišťování skutkového stavu.

[13] NSS nesouhlasí se stěžovatelkou v tom, že se provedené důkazy ukázaly nepravdivými. Jak již krajský soud konstatoval, to, zda jsou provedené důkazy pravdivé, nebo nepravdivé, nemá vyjít najevo až při přezkoumávání skutkových tvrzení účastníka

během řízení o žádosti o obnovu řízení. V řízení o žádosti o obnovu řízení se správnost skutkových zjištění přezkoumává právě s ohledem na to, že se provedené důkazy již dříve (po nabytí právní moci příkazu a před zahájením řízení o žádosti o obnovu řízení) *ukázaly* jako nepravdivé. Z námitek stěžovatelky lze usuzovat, že se nebrání ani tak proti nepravdivosti provedených důkazů (že nějaký důkaz zkreslil informace, které měl prokázat, apod.), ale spíše proti tomu, že skutkový stav byl již před vydáním příkazů zjištěn špatně. To dokládá i stěžovatelčino vyjádření, podle nějž *byl skutkový stav zjištěn chybně již na samém začátku kontroly* (str. 4, bod V kasační stížnosti).

[14] Je pravda, že obnova řízení slouží k odstranění skutkových nesprávností v původním řízení (srov. rozsudek NSS ze dne 13. 5. 2010, čj. 6 As 39/2009-74, č. 2144/2010 Sb. NSS). Námitka nesprávně zjištěného skutkového stavu však sama o sobě neodůvodňuje obnovu řízení, neboť stěžovatelce žádná objektivní okolnost nebránila podat proti příkazům odpor a následně všechny tyto skutkové námitky použít v rámci běžného správního řízení. Obdobně se k této problematice vyjádřil NSS v rozsudku ze dne 23. 8. 2005, čj. 5 A 127/2002-42, č. 1343/2007 Sb. NSS: *Jestliže účastník řízení již v době řízení o věci samé znal skutkové okolnosti, o které opírá pozdější tvrzení o nezákonnosti použitých důkazů, nejde o skutečnosti nové; takový důvod proto nemůže být důvodem obnovy řízení (...).* S tímto závěrem se NSS ztotožňuje i v případě stěžovatelky. Na věci nemění nic ani to, že by namítaná záměna stánků stěžovatelky a stánku E 21 (který stěžovatelce nepatří) hypoteticky mohla vést v původním řízení k tomu, že by stěžovatelka nebyla odpovědná za zjištěná pochybení.

[15] NSS trvá ve shodě s krajským soudem na tom, že nebyla splněna ani podmínka, podle níž smí o obnovu řízení požádat pouze ten, kdo své námitky nemohl uplatnit v odvolacím řízení. Nemožnost uplatnit námitky v odvolacím řízení musí být objektivního charakteru. Stěžovatelka si však procesně nevýhodnou situaci přivodila sama tím, že včas neohlásila změnu adresy místa podnikání v živnostenském rejstříku. Proto jí bylo doručováno fikcí na adresu, na níž se nezdržovala, což však nelze považovat za chybný procesní postup správních orgánů. To, že se stěžovatelka fakticky neseznámila s takto doručenými písemnostmi, je důsledkem jejího opomenutí či nedostatečné bdělosti při plnění svých povinností a hájení svých práv. Pokud měla stěžovatelka k nepřevzetí doručovaných písemností vážné důvody, mohla využít institut *neplatnosti doručení* podle § 24 odst. 2 správního řádu nebo pro účely odůvodněného podání opožděného odporu institut *navrácení v předešlý stav* podle § 41 správního řádu. Pokud potřebné důvody nesplnila či tyto instituty využít nestihla, jde to k její tíži. Nezbývá proto než dát přednost ochraně právní jistoty, která v tomto případě spočívá v respektování sankcí, uložených stěžovatelce pravomocnými příkazy. Přestože stěžovatelka považuje neoznámení změny adresy sídla za bagatelní pochybení, jde o rezignaci na jeden ze stěžejních principů správního (resp. i příkazního) řízení, kterým je vzájemná součinnost a spolupráce správních orgánů a účastníků řízení.

[16] Není tedy pochyb o tom, že by stěžovatelka měla možnost uplatnit své námitky v rámci správního řízení a následně i v odvolání, kdyby se o ni sama nepřipravila tím, že nevěnovala dostatečnou péči plnění svých zákonných povinností. Žádná objektivní okolnost jí nebránila, aby se s doručenými písemnostmi seznámila a v reakci na ně včas

pokračování

uplatnila své námitky a navrhla důkazy na podporu svých tvrzení. NSS proto konstatuje, že pro obnovu řízení nebyly splněny důvody.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Napadené závěry krajského soudu jsou správné, proto NSS kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměla úspěch; žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. října 2018

Ondřej Mrákota
předseda senátu